

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Seeltersk - Saterfriesisch

Gretchen Grosser

Un iek kreech daach min Wille

Dälich kon me so flugge Reede sjo, een flugger as dat uur. Litje Baidene hääbe fonsäärm al hiere oaine bunte Rääd. Dät is gans fonsäärm so. Iek hääbe eerst een oain Rääd kriegen, as iek soogentien Jiehre oold waas. Dät hääbe iek mie bie Borchers in Tange koopd fon mien säärm fertjoonde Jäild bie de Genossenschaft in Nordloh. Mon, wät waas iek stolt!

Dät Räädfiehren häd mien Määme mie leerd, as iek wäil so soogen-oachte Jiehre oold waas. Iek stuid dan smoals ap hiere gans oolde Rääd, un ju ron ieuwenske mie, oun un heelt dat Rääd an n'Sattel fääst. Dät waas ap do hädde Domme in Umme Heede. Dän Sattel kuud iek ja nit bruuke, die waas foar Baidene tou hooch. Baidensreede roate dat do bie uus nit tou koopjen. So studen wie eenfach bie't Räädrappeljen. In't Sitten fiehrt man ful beeter as in't Stouden. Dät kon me sik ja uk wäil toanke, dat dat foar uus uk stuur weesen is. Oaber wie wieren ja bliede, dat wie überhaupt fiehre kuden. Uus littjen Beene hääbe so moonige Kilometere toufout beronnen un maasttieds uk ap bloote Fäite.

Foar Määme waas dat ja goadelk, wan iek alleenich Räd fiehre kude. So kude iek hier moonige Boskupe ounieme.

So moaste iek uk insen ätter Tilde's Winkel, Weere hoalje, man iek wüül nit so jadden määd dat oolde Rääd fiehre. Määme hiede een näie Fietse kriegen. Dät hiet: Möwe. Oaber, aal dat Böadeljen nutsche niks, iek moaste man määd dän oolde Träidiesel loos. Wan uus Määme insen: noa kweeden hieden, dan bleeuw dat uk deerbie. Aal dat Drinsjen hoalp dan nit.

Nu waas iek juust dän littje Höagel ieuwenske Onnols Lound addel fiehrt, do roate dat toumoal n'läipen Knall. Iek ferskräde mie so grääsich un fäl deerbie uure Kop. Dät waas ja Kriech, un iek meende, nu wude skeeten. Gans noodelk stude iek wier ap un wüül fääre fiehre, un dat geen nit. Iek keek ätter do Joole un stoalde fääst, dat dat Bääterrääd platt waas. Bliede troalde iek nu handich uume un skoof dat oolde Diert ap't Huus an.

Fluks deerap bän iek määd ju „Möwe“ gans stolt un bliede fon näiem wier loos fiehrt. Truch sun Mallör kreech iek daach so uunferwoars min Wille.

Gretchen Grosser

Min Fjuund, die Akazienboom, is nit dood

Nu gräinje jo wier, aal do Boome rund um uus tou, in so fuul uur Klöaren fon Gräin. Wät lät dät fluch! Dät is so een Feroarigaid, nu truch uus froaie Natur tou gungen. Am ljoofsten mai iek Loofboome liede. Jo moakje inne Häärst wäil moor Oarbaid, oaber wan jo hieere bunte Kloode oane hääbe, dan sjucht ju Wareld foar mie fuul blieder uut. Dan kriege iek wier Moud, n'Räädttour tou moakjen un säike mie deerfoar besunners Alleen uut.

Oaber uk dät Juundeel kon me sjoo. Ful Boomstubben anne Waale un Sloote kiekje uus toumäite un kloagje uus an. Hieere Stamme moasten stierwe, nit dät jo wäl inne Wai studen, no eenfach bloot so! In nit een Jiehr foardäm hääbe iek dät blouked, dät so ful Boome inne fräie Natur bie uus ousoaged wuden sunt. Iek toanke mie, dät lait uk mee deeran, dät Baanholt goud ätterfräiged wät. Wan Jäild tou moakjen is, dan wät nit loange ätterfräiged. Anne Buten-Sträiten loangs, wäide sogoar händige Boome doodmoaked, bloot uum Profit. Do hieden ja raelk noch woaksje un groot wäide kuud. Noch läpper sjoo do Boome uut, do monges bit tou buppen wai outakked wuden sunt un nu as sukke tjukke Pietsken inne Wareld kiekje.

Aal do Boome konnen sik nit weerje, säärm die ooldste un stärkste Boom is dän Moansk määd sien Motorsoage uutläwwert. Wät schoade!

Min Fjuund waas dät boalde uk so geen, dät hie uumebroacht wuden waas. Iek koom ädder genouch. Uurs hiede iek nu määd Alexandra sjunge kuud: „Min Fjuund, die Boom is dood, hie die Boom, fäl in äddern Mäddenrood. Märelch waas him dät boalde anne Kroage geen. Wan iek bie uus inne Tuun of bie uus Huus een Soage knääterjen heere, gunge iek fluks ätter buten. So uk an düssen Foarjiersmäiden. Un wuddelk, dät skuul juust deeruum gunge. Ju Akazie skuul dät an't Lieuwend gunge. Iek hiede ju äkstroa foar Jiehren ploanted, uumdät wie inne Akaziensträite woonje. Äigentlik woaksje ja bie uus goar neen Akazien, man wie namme düsse Boome so. Dät sunt oaber Robinien. Dät is nu oaber egoal. Iek kude juust noch min Mon stjuurje. „Wät wolt du dan määd dät oolde Diert?

Bekiek die dän Boom moal, wo sjucht die dan uut, ju maaste Tied in't Jiehr stoant hie so koal deer, un mie is hie uk inne Wai.“ „Mie oaber nit“, oanterde iek, „dät is min Boom, un die skäl lieuwje.“

Noch nit een Jiehr foardäm häd mien Akazie sofuul loange Druuwen fon Blöiten häiwed as düt Jiehr! Iek leeuwe, ju betonked sik bie mie. Wät hääbe iek älke Dai n'Bliedskup, wan iek in uus Tuun gunge, un nit bloot iek. Äuwerch uum oachte Uuure stuid iek unner him tou wunnerierjen un uum ju Tied oarbaideden noch sjungend sofuul tjukke Mossiemen in min Boom. Wät moakje do wäil foar'n swäiten Akazien-Huunich uut aal do loange Blöiten fon min Fjuund, dän Boom.

Gretchen Grosser

Bliedskup un Pläsier

Dien Hounde skäl'n altied wät tou dwoon hääbe,
 altied skääst Du n'Euro inne Taaske hääbe,
 wan Du aan bruukst.
 Ju Sunne skäl altied ap Dien Finsterboank skiene,
 un Dien Haat skäl sik altied wisse weese,
 dät ätter älke Uunweeder
 die Rienbooge wier ljoachtet.
 Die Dai skäl Die gunstich weese
 un ju Noacht Die gnoadich.
 Ju goude Hounde fon n'Fjuund
 skäl Die altied hoolde.
 Un Goad läit Die altied nouch
 Bliedskup un Pläsier in't Haat lääse.

(nach einem irischen Segen)

Willi Baumann

„Bei aller Grundsatztreue stets verständigungsbereit“

Ein Rückblick auf das Leben und Wirken von Official und Weihbischof Dr. Max Georg Freiherr von Twickel (1926-2013)

„Largire clarum vespere“ – so lautete der Wahlspruch, den sich der in Vechta residierende Bischöfliche Official Dr. Max Georg Freiherr von Twickel für sein Amtswappen als Bischof aussuchte, nachdem Papst Paul VI. ihn am 29. Januar 1973 zum Titularbischof von Lugura (einer untergegangenen Diözese in Nordafrika) und Weihbischof in Münster ernannt hatte. Mit „Gib am Ende jeder Zeit das Leuchten Deiner Herrlichkeit“ oder – in kürzerer Fassung – „Schenke Licht am Abend“ lässt sich dieser Spruch aus einem Hymnus des Stundengebets sinngemäß übersetzen. Weihbischof von Twickel kannte noch eine dritte Variante der Übersetzung, die er mit dem ihm eigenen Humor bei passender

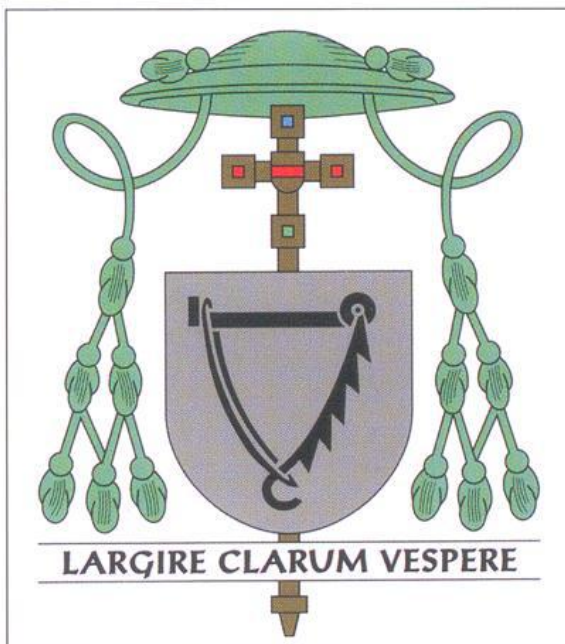

Abb. 1: Das Amtswappen von Weihbischof von Twickel nimmt Bezug auf sein Familienwappen und zeigt einen schwarzen Kesselhaken auf silbernem Grund. Das goldene Vortragekreuz hinter dem Schild und der grüne Pontifikalhut, von dessen Schnüren beidseitig sechs grüne Quasten herabhängen, sind Zeichen bischöflicher Würde. Unter dem Schild ist der Wahlspruch des Weihbischofs zu lesen. Foto: Officialatsarchiv Vechta